

Эгэ хайхан нутагаа эд хамта мандуула!

БУРЯАД ҮНЭН

1921 оной
декабриин 21-нээ
гарана

Бүгэдэ
арадай
газетэ

1995
ОКТАБРЬ
26
Намарайһуулуаннохой
харын 2
ЧЕТВЕРГ
гарагай 5
№203 (19296)
Газетын сэн
хэлсээтэ.

Гүрэнэй эд зөөри эрхилхэ талаар комитедүүдэй Сибирийн
дэбжүүлгэдэ зүблөөн Улаан-Үдэ хотодо боложо үнгэрбэ. Россин
Гүрэнэй эд зөөри эрхилхэ талаар комитедэй түрүүлэгшын
орлогшо В. М. ШУПЫРО, тус Комитедэй регионуудтай хүдэлмэри
буудаг гол управлениин начальник Н. И. БАСКАКОВ, Эрхүүтэй,
Шотын, Новосибирскэ, Кемеровскэ, Омско, Томско областьнуудай,
Красноярска хизаарай, Алтайн, Тыва Республикын, Усть-Ордагай
округтой түлөөлгшэд зүблөөндэ хабаадаба.

ҮМСЭЛЭЛГЫН УДААДАХИ ШАТА

Буряад Республикын Гүрэнэй
эд зөөри эрхилхэ талаар
комитедэй түрүүлэгшэ Н. А.
Астапенко зүблөө нээжэ, Буряад
Республикын Арадай Хуралай
Түрүүлэгшэ М. И. Семенов
маршалын үгэ хэлээ.

“Федеральна бюджет тухай”
Федеральна Хуулийн үндэһөөр
1995 ондо үмсэлэлгын
территориальна зургаануудай
зорилгонууд тухай” гэгэн
асуудалаар гол мэдээсэл соогоо
В. М. Шупыро Россин
Федерацийн Гүрэнэй эд зөөри
эрхилхэ талаар комитедэй
батлан тусэб-графигуудтай
бэлгэдүүлэн ахинуудые
түлөөлгшэ ашаар федеральна
бюджетэ мүнэ зөөрийн хэр
оруулагдажа байһан тухай,
саашадаа ямар шэглэлүүдээр
хүдэлхэ тухай асуудалнуудта
тогтоһон байна.

Иймэ зүблөөн юрын,
хүдэлмэрийн гээд
тодорхойлоор, Комитедүүдэй
мүнөө хэжэ байгаа хэрэгүүдые
иймэ зүблөөлүүдэй үедэ зүбшэн
хэлсэнбди.

Чекова үмсэлэлгын удаадахи,
мүнөөнэй шата хадаа мүнүнэ
баттай шата гээд нэрлэгдэнэ.
Предприятинуудай акцинуудые
түдэдаһанай ашаар Россин
бюджетэ энэ жэл 8,7 триллион
мүнүнэ оруулагдахаар
гаралаагдана. Сибирийн
нефтегазова компанинууд энэ
илалһага эхэ хубитаяа оруулха
жэшээтэй.

Гэхэ зуура территориальна
ямар комитедүүдэ федеральна
бюджетэ мүнэ оруулхын тула
эрхитэйгээр хүдэлсэб гээбэл,
эрхүүтэй областиин,
Красноярска хизаарай Гүрэнэй
эд зөөри эрхилхэ талаар
комитедүүдые нэрлэжээр Харин
Шотын, Томско областьнууд,
Усть-Ордагай округ энэ талаар
буудалнуудые харуулаа.

Анхан баталагдаһан түсэб-
графигуудтаа хадурлангүйгөөр,
эды предприяти худалдаа ха
ётой байгааб - тэрэнээ гүйсэд
бэлгэдүүлэн комитедүүд гэхэдэ,
Алтайн хизаарай, Кемеровскэ
областиин комитедүүд мүн
болоно - гэжэ В. М. Шупыро
овсон тэмдэглэбэ.

дуратайшуудда дамжуулагдаа.
Колхоз, совхозуудай
байгуулалтые хубилган
шэнэдхэлгэдэ хубитаяа
оруулхын тула Хүдөө ажыхын
министерствэтэй, 20 область,
хизаарнуудай
хүтэлбэрлэгшэдтэй зүблөө
үнгэргөө һәмдэ гэжэ үгэ хэлэгшэ
тэмдэглэбэ. Хүдөө ажыхын
предприятинуудые үмсэлэхэ
талаар дүй дүршэл, нормативна
бааза бии. Игэжэ хэлэхэдэнь,
гайхамаар байгаа. Үмсэлэлгэнэ
боложо хандаран халаһан,
материальна баазаяа алһанан
ажыхнуудые үшөө яагаад
үмсэлэлгэдэ оруулжа, хубилган
шэнэдхэжэ болохо гэжэшэ?

Газарай учасгогуудые
үмсэлэхэ талаар нормативна
документүүд бии болоо.Түбэй
регионуудта энэ хүдэлмэри
захалагдаһанхай.

“Үмсэлэлгэдэ һэн
предприятинуудай акцинуудые
худалдаа талаар түсэб-
графигуудые бэлүүлгын онсо
шэнжэнүүд болон региональна
зорилгонууд” гэгэн мэдээсэл
Томско областиин Гүрэнэй эд
зөөри эрхилхэ талаар комитедэй
түрүүлэгшэ А. Я. Петров, “1996
ондо территориальна
комитедүүдэ зохихо
бюджетүүдэй мүнөөр хангаха
тухай дурдахалнууд” гэгэн
асуудалаар Кемеровскэ
областиин Гүрэнэй эд зөөри
эрхилхэ талаар комитедэй
түрүүлэгшэ В. П. Живаго үгэ
хэлсэн байна.

“Сэнтэй саарһанай
региональна дэлгүүр хөгжөөлгэ
тухай” асуудалаар Эрхүүтэй
областиин түлөөлэгшэ В. Г.
Дворниченко үгэ хэлэхэдэ,
понирихолтой баримтануудые
дурдаба. 1994 ондо харин
инвестицийн хэмжээн 3 дахин
дэшлэжэ, бюджетэй олзтын
хубида олзо яһаа ороо. Сэнтэй
саарһанай дэлгүүр хөгжөөлгэ
талаар ямар хэмжээнүүдэй
абтан, акционернэ бүлгэмүдтэ
ямар туһаламжын үзүүлэгдэн
тухай хөөрөжэ үгөө.

Үмсэлэлгын шэнэ шатада, эд
зөөрийн хубаарилагдаад, өөрын
ээтэй болоод байхада,
комитедэй хүдэлмэрлэгшэдтэй
саашадаа ямар уялгануудые
бэедээ даажа абаха тухай,
ажалай түлбэри тухай ханаата
болонгөөр хөөрөлдэбэ.

Декабриин 17 - хунгалтын үдэр ЯАЖА КАНДИДАДУУДЫЕ ДЭБЖҮҮЛХЭБ?

Буряад Республикада нютагай өөһэдыгөө
хүтэлбэрлгын гулваанарай, городской болон
районно Соведадэй депутадуудай хунгалтада
бэлгэдэл эхилбэ гэшэ.
“Буряад үнэн”, “Бурятия” газетэнүүдтэ
толилогдохон хунгуулийн округуудһаа дээрэ
дурдагдаһан Соведадэй депутата кандидатууд,
нютагай өөһэдыгөө хүтэлбэрлгын гулваанарай
тушаалда кандидатууд дэбжүүлэгдэжэ юм.
Нийтэ Федеральна партинууд болон
хүдэлмэриидэй республиканска отделенинүүд,
Россин Федерацийн Юстицийн министрствээр
бүридхэлдэ абтанан нийтын хамтаралнууд, Буряад
Республикын Юстицийн министрствээр
бүридхэлдэ абтанан республиканска политическэ
партинууд болон бусад нийтын эмхинүүд, районно,
городской, аймагуудай, тосхонууд болон хүдөөтэй
хууринуудай нийтын эмхинүүд кандидатуудые
дэбжүүлэхэ эрхэтэй.

Гэхэтэй хамта районуудай ветерануудай соведүүд,
РФ-гэй КП-гэй республиканска отделенин районно
болон эхин организацинууд, бусадшые иимэрхүү
организацинууд кандидатуранууд тухай
дурдахалнууд республиканска эмхинүүдтэ
эльгээдэг, тэдэ эмхинүүдэй конференцинууд,
пленумүүд дээрэ ноусаар дуутаа үгэжэ, хунгуулийн
округ бүхэнөөр кандидатуудые тодорхойлодог.
Гэхэ зуура хунгуулийн нэгэ округто нэгэ кандидада
олон хүнүүд нэгэ парти гү, али хүдэлөөнөө

дэбжүүлэгдэжэ болохогүй.
Округтой газар дээрэ байдаг хунгалтада ажал
дээрээ, албанайнгаа, ажаһуудог газартаа
кандидадуудые дэбжүүлэхэ эрхэтэй. Эдэнь
протоколнууд соо бэшэгдэһэн байха ёһотой.
Тэрэшлэн кандидатууд өөһэдшөө өөрөө дэбжүүлжэ
болохо юм. Кандидадуудые дэбжүүлгэнэй удаа тус
тус округтой бүхэ хунгалтада 2 процентиэ бага
бэшэ хунгалтадай гар табилгай хуудхануудые
суглуулаха хэрэгтэй.
Нютагай өөһэдшөө хүтэлбэрлгын гулваанараа
21 наһа гүйсэһэн Буряад Республикын эрхэтэй
хунгалтада болохо гэжэ хунгалтада мэдэхэ ёһотой.
Тэрэ эрхэтэндэ округтой газар дээрэ заагагүй
ажаһууда гэгэн эрилтэ табигданагүй. Жэһээлхэдэ,
Улаан-Үдын гулваагаар Северобайкальск хотодо
ажаһууда эрхэтэй хунгалтада болохо, мүн Улаан-
Үдэдэ ажаһууда эрхэтэй наһа ниймэ эрхэтэй байха
юм.
Зүгөөр районно болон городской Соведадэй
депутадаар хунгуулийн округтой газар дээрэ саг
үрлэжэ ажаһуудаг хүнүүд хунгалтада ёһотой.
Кандидадуудые дэбжүүлэхэ болзор Хуулийн
ёһоор 1995 оной ноябриин 20-до дүүрэхэ ёһотой
гээд хунгалтада хануулаа.

Буряад Республикын
хунгуулийн комисси

ГОРОДСКОЙ КОМИССИ ХҮДЭЛМЭРИЕЭ ЭХИЛБЭ

Улаан-Үдын городской хунгуулийн
комисси эмхидхэн байгуулагдаад,
хүдэлмэриэ эхилбэ. Тус комиссийн
түрүүлэгшээр Буряадай хүдөө ажыхын
академиин ректор А. Ц. Балдуев,
хунгуулийн комиссийн түрүүлэгшын
орлогшоо сэрэгэй алба хаагша А. В.
Батраг, хунгуулийн комиссийн секретарьар
Улаан-Үдын 35-дахи хургуулийн директор
М. Л. Шункова хунгалтада.

Комиссийн бүридхэлдэ Советскэ району
налогой инспекцийн таһагай начальник Р.
И. Атутова, Буряад Республикын
прокуророй ахаалгша туһалагша Л. И.
Балурова, Улаан-Үдэ хотын ветерануудай
соведэй түрүүлэгшын орлогшо Ц. М.
Данзанов, Зүүн Сибирийн түмэр займ
Улаан-Үдын отделениин электромеханик А.
М. Коркин, 2-дохи медицинскэ
территориальна нэгэдэлэй пунктые даагша
Н. Г. Костылева, Улаан-Үдын
авиапредприятиин харуулай албанай
начальнигай орлогшо В. М. Медведев оробо.

Улаан-Үдэ хотын гулвааа хунгалта нэгэ
округ, тийхэдэ Улаан-Үдын городской
Соведэй депутадуудые хунгалта 22 округ
байгуулагдаһанхай.

Ойрын үдэрнүүдтэ гулваагай тушаалда
болон городской Соведадэй депутадуудта
кандидадууд дэбжүүлэгдэжэ эхилхэнь.

БУРИДХЭЛДЭ АБТАА

Буряад Республикын хунгуулийн
комиссийн ээлжээтэ заседани боложо
үнгэрбэ. Федеральна Суглаанай Гүрэнэй
Дүүмэдэ хунгалтааар Буряадай нэгэ
мандадтай 9-дэхи округһоо дэбжүүлэгдэһэн
депутата кандидатууд - “Дхарма” гэжэ
Буддын шажантанай нэгэдэлэй түрүүлэгшэ
Н. И. Илюхинов, Россин эрдэм туруалсалай
академиин аспирант В. Б. Прокопьев,
Россин Эрдэмэй академиин Байгааи гамтай
зүбөөр ашаглаха талаар Байгалай
институтудай директор А. К. Тулохонов
төгшэд энэ заседани дээрэ бүридхэлдэ
абтаба.

НЭГЭДЭЛНҮҮДТЭ, ХАМТАРАЛНУУДА

Гүрэнэй Дүүмэдэ
депутата кандидатуудые
дэбжүүлгэн тушаа Түбэй
хунгуулийн комиссийн
мэдээсэлнүүдые
“Российская газета” һонин
байгша оной октябриин 17-
ноо октябриин 21 болотор
толилоходоо, хунгуулийн
иймэ нэгэдэлнүүдые,
хамтаралнуудые нэрлэбэ
гээбэл:

- хунгуулийн хамтарал
“Демократическая Россия
и Свободные профсоюзы”
(хүтэлбэрлэгшэнь
Г. В. Старовойтова);

- хунгуулийн хамтарал
“Родина”
(хүтэлбэрлэгшэнь
В. П. Полевиков).

Энэ хамтаралайхи
Буряад Республикые
нютагууд хоорондын
“Восточная” гэгэн бүлэгтэ
оруула. хунгуулийн
Федеральна списогтэ

РОССИН ФЕДЕРАЦИЙН ТҮБЭЙ ХУНГУУЛИЙН КОМИССИЙН ТОГТООЛ

Россин Федерацийн Федеральна Суглаанай
хоёрдохи зарлалай Гүрэнэй Дүүмын депутатай
хунгалта үнгэргэхэ талаар нэгэ мандадтай
хунгуулийн округ бии болгоһон Россин
Федерацийн субъектын окружной хунгуулийн
комиссийн эрхэ түлөөлэлгэнүүдые Россин
Федерацийн тус субъектын хунгуулийн

комиссида даалгаха тухай
“Россин Федерацийн Федеральна Суглаанай Гүрэнэй
Дүүмын депутадуудай хунгалта тухай” Федеральна Хуулийн
19-дэхи статьягай долоодохи хубитай зохилдуулан,
Федерацийн Түбэй хунгуулийн комисси нигэжэ тогтооно:
Россин Федерацийн Федеральна Суглаанай хоёрдохи
зарлалай Гүрэнэй Дүүмын депутатай хунгалта үнгэргэхэ
талаар нэгэ мандадтай хунгуулийн округ бии болгоһон
Россин Федерацийн субъектын окружной хунгуулийн
комиссийн эрхэ түлөөлэлгэнүүдые Россин Федерацийн
тус субъектын хунгуулийн комиссида даалгаха гээбэл:
Буряад Республикада - Буряадай хунгуулийн 9-дэхи
округтые Буряад Республикын хунгуулийн комиссида.
Россин Федерацийн Түбэй
хунгуулийн комиссийн түрүүлэгшэ
Н. РЯБОВ.
Москва,
1995 оной сентябриин 15.

Гүрэнэй эд зөөри эрхилхэ талаар комитедүүдэй Сибирийн
дэбжүүлгэдэ зүблөөн Улаан-Үдэ хотодо боложо үнгэрбэ. Россин
Гүрэнэй эд зөөри эрхилхэ талаар комитедэй түрүүлэгшын
орлогшо В. М. ШУПЫРО, тус Комитедэй регионуудтай хүдэлмэри
буудаг гол управлениин начальник Н. И. БАСКАКОВ, Эрхүүтэй,
Шотын, Новосибирскэ, Кемеровскэ, Омско, Томско областьнуудай,
Красноярска хизаарай, Алтайн, Тыва Республикын, Усть-Ордагай
округтой түлөөлгшэд зүблөөндэ хабаадаба.

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ГОРОДСКОЙ, РАЙОННО СОВЕДУУДЭЙ ДЕПУТАДУУДЫЕ ҺУНГАХА ТАЛААР ҺУНГУУЛИЙН ОКРУГУУД ТУХАЙ

"Буряад Республикын нютагай өөһэдыгөө хүтэлбэрилгын зургаануудай хунгалта тухай" Буряад Республикын Хуулийн дэхи статьягай 1-дэхи пункттай зохилдуулан, Буряад Республикын Арадай Хуралай Совет иигэжэ тогтооно:

1. Буряад Республикын городской, районно Соведаудай депутатуудай хунгалта үнгэргэжэ талаар хунгуулийн удааг округуудай бүридэл ба хилэнүүдые баталха гэбэл:

(Эхинийн октябрийн 24-25-най дугаарнуудта).
Хара-Шэбэрэй хунгуулийн 4-дэхи округ
Түбынь—Хара-Шэбэр тосхон
Хилэнь: Хара-Шэбэр тосхон.
Хонхолын хунгуулийн 5-дахи округ
Түбынь—Хонголо тосхон
Хилэнь: Хонголо тосхон.
Никольскын хунгуулийн 6-дахи округ
Түбынь—Никольск тосхон
Хилэнь: Никольск тосхон.
Сагаан-Нуурай хунгуулийн 7-дохи округ
Түбынь—Сагаан-Нуур хуурин
Хилэнь: Сагаан-Нуур (Ширяевай үйлсэ орохогүй).
Хүсөөтын хунгуулийн 8-дахи округ
Түбынь—Хүсөөтэ хуурин
Хилэнь: Хүсөөтэ, Шэнэһэтэ хууринууд болон Сагаан-Нуурай Ширяевай үйлсэ.
Түгнын хунгуулийн 9-дэхи округ
Түбынь—Түгнэ хуурин
Хилэнь: Түгнэ, Новоспасск, Дээдэ-Һутай тосхонууд, Степной, Боом, Нархата хууринууд.
Хошуун-Үзүүрэй хунгуулийн 10-дахи округ
Түбынь—Хошуун-Үзүүр хуурин
Хилэнь: Бар, Калиновка тосхонууд, Хошуун-Үзүүр, Харгаһата, Галтай хууринууд.
Заганай хунгуулийн 11-дэхи округ
Түбынь—Шэнэ-Заган тосхон
Хилэнь: Шэнэ-Заган, Хуушан-Заган тосхонууд.
Шаралдайн хунгуулийн 12-дохи округ
Түбынь—Шаралдай тосхон
Хилэнь: Гагаринай, Заречная, Большая, Калашниковай, Партизанская үйлсэнүүд.
Хүһөөтын хунгуулийн 13-дахи округ
Түбынь—Хүһөөтэ тосхон
Хилэнь: Шаралдай тосхоной Комаровой, Юбилейная, Сухаринская, Чкаловай үйлсэнүүд, Хүһөөтэ тосхон.
Суулгын хунгуулийн 14-дэхи округ
Түбынь—Суулга хуурин
Хилэнь: Гашей тосхон, Суулга, Зандин, Балта хууринууд.
Подлопаткын хунгуулийн 15-дахи округ
Түбынь—Подлопатка тосхон
Хилэнь: Подлопатка тосхон, Алташын-Адаг хуурин.
МУЯЫН РАЙОНОЙ СОВЕТ
Минскэ хунгуулийн 1-дэхи округ
Түбынь—Таксимо хуурин
Хилэнь: Даугавын, Октябрийн 70 жэлэй ойн нэрэмжэтэ үйлсэнүүдэй 1-дэхи номерһоо 37-дохи номер хүрэтэр гэрнүүд, Минскэ, Мартын 8-най үйлсэнүүд, "БелБАМай" вагон-городогой, "ЛатБАМай" вагон-городогой гэрнүүд (Таксимо хуурин).
Школьно хунгуулийн 2-дохи округ
Түбынь—Таксимо хуурин
Хилэнь: Октябрийн 70 жэлэй ойн нэрэмжэтэ үйлсын 38-дахи номерой гэрнээ эхилээд, эсэс хүрэтэрнь. Советскэ, Тенистэ, Речной, Белорусскэ, Латвийска үйлсэнүүд, Советскэ переулук (Таксимо хуурин).
Кедровско хунгуулийн 3-дахи округ
Түбынь—Таксимо хуурин
Хилэнь: Эб найрамдалай, Клубна, Братска, Механизаторнуудай, Локомотивна, Кедрово, Кольцевой, Барилгашадай үйлсэнүүд, 104-дэхи оньожоруулагдамал колоннын вагон-городогой гэрнүүд, Таксимо хууринай ДРСУ-гай вагон-городок, котельнын вагон-городок.
Комсомольскын хунгуулийн 4-дэхи округ
Түбынь—Таксимо хуурин
Хилэнь: Украинска, Барилгашадай, Автодорожно, Молодежно, Таёжно, Строительна, Муйска, Школьно, Комсомольско, Хүүргэ барилгашадай, Витимскэ, Первопроходценуудай, Витимскэ, Автодорожно, Транзитна, Ольхово, Больнична, Сибирскэ үйлсэнүүд, Больнична переулук, Таксимо хууринай Түбэй микрорайон, 670-дахи СМП-гэй вагон-городогой гэрнүүд.
Молодежно хунгуулийн 5-дахи округ
Түбынь—Таксимо хуурин
Хилэнь: Хвойно, Лесной, Грибной, Севернэ, Целиннэ, Елово, Закаменска, Промышленна, Аиктинска, Геологическа, Октябрьска, Алданска, Набережна,

Надеждын, Пролетарска, Родниково, Озерно, Луговой, Майска, Восточно, Огородно, Садово, Березово, Радужна, Лиственничнэ, Байкальска, Зеленая үйлсэнүүд (Таксимо хуурин).
Торгово хунгуулийн 6-дахи округ
Түбынь—Таксимо хуурин
Хилэнь: Новоселнуудай, Энтузиастнуудай, Рижскэ, Солнечно, Магистральна, Баранчевскэ, Илалтын 40 жэлэй ойн нэрэмжэтэ, Олимпийскэ, Сосново, Бруснична, Забайкальска үйлсэнүүд (Таксимо хуурин).
Витимэй хунгуулийн 7-дохи округ
Түбынь—Таксимо хуурин
Хилэнь: Самарска, Иркутска, Днепровско, Юбилейнэ, Таксимовско, Горняцка, Интернациональнэ, Авиаторнуудай, Приисково үйлсэнүүд, "Витим", "Каралон" артельнүүдэй гэрнүүд, Витим, Ирокинда хууринууд.
Хойто-Муяын хунгуулийн 8-дахи округ
Түбынь—Хойто-Муя хуурин
Хилэнь: Геологическа, Комсомольско, Лесной, Локомотивна, Эб найрамдалай, Молодежно, Набережна, Первопроходценуудай, Спортивна, Ленинэй үйлсэнүүдэй 2,4,9,11,116,13-дахигэрнүүд, Барилгашадай үйлсын 1,4-дэхи номерһоо 37-дохи номер хүрэтэр гэрнүүд (Хойто-Муя хуурин), Хойто-Муяын станци.
Түбэй хунгуулийн 9-дэхи округ
Түбынь—Хойто-Муя хуурин
Хилэнь: Хойто-Муя хууринай Гранитна, Забайкальска, Первомайска, Пионерскэ, "Строительная газета", Таёжно, Школьно, Ленинэй үйлсэнүүдэй 1-дэхи номерһоо 5а хүрэтэр, 35 номерһоо 57а, 52,54-дэхи хүрэтэр, Барилгашадай үйлсын 32-дохи номерһоо 51-дэхи хүрэтэр, Юбилейнын гэрнүүд, Сосново переулук.
Тоннельнэ хунгуулийн 10-дахи округ
Түбынь—Тоннельный хуурин
Хилэнь: Тоннельный, Разлив хууринууд.
Муяын хунгуулийн 11-дэхи округ
Түбынь—Муяын-Адаг хуурин
Хилэнь: Муяын-Адаг, Баргалино, Муя хууринууд.
АХЫН АЙМАГАЙ СОВЕТ
Самартын хунгуулийн 1-дэхи округ
Түбынь—Самарта хуурин
Хилэнь: Самарта хуурин.
Боксоной хунгуулийн 2-дохи округ
Түбынь—Боксоон хуурин
Хилэнь: Боксоон, Ботогол хууринууд, Сорог (хойто хубинь), Зүүн-Холбо хууринууд.
Сорогой хунгуулийн 3-дахи округ
Түбынь—Сорог хуурин
Хилэнь: Хурга, Сорог (урда хубинь) хууринууд.
Обручевой хунгуулийн 4-дэхи округ
Түбынь—Орлиг тосхон
Хилэнь: Орлиг тосхоной Обручевой үйлсэ.
Комсомольско хунгуулийн 5-дахи округ
Түбынь—Орлиг тосхон
Хилэнь: Орлиг тосхоной Комсомольско, Телевизионно үйлсэнүүд.
Кооперативна хунгуулийн 6-дахи округ
Түбынь—Орлиг тосхон
Хилэнь: Орлиг тосхоной Кооперативна, Школьно, Набережна, Барилгашадай үйлсэнүүд.
Советскэ хунгуулийн 7-дохи округ
Түбынь—Орлиг тосхон
Хилэнь: Орлиг тосхоной Ошоровой, Советскэ, Аюшеевэй үйлсэнүүд.
Молодежно хунгуулийн 8-дахи округ
Түбынь—Орлиг тосхон
Хилэнь: Молодежно, Октябрьска, Первомайска үйлсэнүүд.
Хара-Хужарай хунгуулийн 9-дэхи округ
Түбынь—Хара-Хужар хуурин
Хилэнь: Хара-Хужар, Балагта хууринууд.
Саланай хунгуулийн 10-дахи округ
Түбынь—Саяан тосхон
Хилэнь: Саяан тосхон, Шарза, Шаснур хууринууд.
Хужарай хунгуулийн 11-дэхи округ
Түбынь—Хужар хуурин
Хилэнь: Хужар, Алаг-Шулуун хууринууд.

ПРИБАЙКАЛИЙН АЙМАГАЙ СОВЕТ
Горячинска хунгуулийн 1-дэхи округ
Түбынь—Горячинск тосхон
Хилэнь: Горячинск тосхон, Золотой Ключ, Собор хууринууд.
Туркагай хунгуулийн 2-дохи округ
Түбынь—Турка хуурин
Хилэнь: Турка хуурин.
Гремячинска хунгуулийн 3-дахи округ
Түбынь—Гремячинск тосхон
Хилэнь: Гремячинск тосхон, Котокель, Черемухинский, Ярцы, Кика хууринууд.
Зырянска хунгуулийн 4-дэхи округ
Түбынь—Зырянск тосхон
Хилэнь: Нестеровэ, Батурино, Гурулево, Зырянск хууринууд.
Турунтаевын хунгуулийн 5-дахи округ
Түбынь—Турунтаево тосхон
Хилэнь: Оболенскийн нэрэмжэтэ үйлсын 1-дэхи номерһоо 25-дахи хүрэтэр, Октябрийн 50 жэлэй нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 44-дэхи хүрэтэр, Хлебозаводской—1-дэхи номерһоо 21-дэхи хүрэтэр, Совет Армиин нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 22-дэхи хүрэтэр, Кировэй нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 60 хүрэтэр, Комсомольско—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 60 хүрэтэр, Спортивна—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 33 хүрэтэр, Пионерскэ—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 22-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 15 хүрэтэр, 2-дохи квартал—1-дэхи нэрэмжэтэ, Засушино тосхон.
Заречнэ хунгуулийн 6-дахи округ
Түбынь—Турунтаево тосхон
Хилэнь: Еловско участвогай үйлсэнүүдэй 1-дэхи номерһоо 11-дэхи хүрэтэр, Патрахинай—1-дэхи хүрэтэр, Лесной—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 33 хүрэтэр, Энергетигүүдэй—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 9 хүрэтэр, Молодежно—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 27 "а" хүрэтэр, Полевой—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 7 хүрэтэр, Зеленая—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 12 хүрэтэр, Подстанция—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 3 хүрэтэр, Профсоюзна—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 5 хүрэтэр, Калининай нэрэмжэтэ—1-дэхи нэрэмжэтэ, Ленинэй нэрэмжэтэ, Набережна, Турунтаев тосхоной "Черемшанский" хууринай микрорайон Карымск, Халзаново тосхонууд.
Эрхилиг хунгуулийн 7-дохи округ
Түбынь—Турунтаево тосхон
Хилэнь: Некрасовай нэрэмжэтэ—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 16 хүрэтэр, Крыловой нэрэмжэтэ—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 15 хүрэтэр, Подгорно—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 20 хүрэтэр, Байкальскай—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 32 хүрэтэр, Дорожно—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 36 хүрэтэр, Гагаринэй нэрэмжэтэ—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 25 хүрэтэр, Коммунистическай—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 140 хүрэтэр, Речной—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 14 хүрэтэр, Турунтаево тосхон дахи квартал, Эрхилиг тосхон.
Итанцын хунгуулийн 8-дахи округ
Түбынь—Кома тосхон
Хилэнь: Кома, Клочнево, Острог тосхонууд хуурин.
Хуушан-Татауровай хунгуулийн 9-дэхи округ
Түбынь—Хуушан-Татаурово
Хилэнь: Лиственничное, Хуушан-Татаурово, Бурдуково хууринууд, Еловко хуурин.
Татауровай хунгуулийн 10-дахи округ
Түбынь—Татаурово хуурин
Хилэнь: Татаурово хуурин.
Ильинкын хунгуулийн 11-дэхи округ
Түбынь—Ильинка хуурин
Хилэнь: Октябрьска—1-дэхи нэрэмжэтэ—1-дэхи номерһоо 91 хүрэтэр, Старковой нэрэмжэтэ—1, 2-дохи нэрэмжэтэ—7, 2-дохи нэрэмжэтэ, 92, Коммунистическай—7, 2-дохи нэрэмжэтэ, 92, Коммунистическай Гусевай, Совхозно үйлсэнүүд, Ильинка хууринай 1-дэхи километрэй гэрнүүд, Покровка тосхон.

Саянтын хунгуулин 12-дохи округ
Түбэнь—Новоселенгинск хуурин
 Хилэнь: Коммунистическэ—19, 92-һоо эсэс
 Спортивна, Новая, Советскэ, Заводской,
 Школьно, Гагаринай нэрэмжэтэ, Терешковагай
 Партизанска, Залинейнэ, Железнодорожно,
 Комсомольско, Садово, Клубна үйлсэнүүд,
 Орсовко, Клубна, Школьно переулогууд, Ильинка
 хууринай 5591-дэхи ба 5592-дохи километрэй гэрнүүд,
 Санаторно хунгуулин 13-дахы округ

Түбэнь—Ильинка хуурин
 Хилэнь: Павловай, Санаторно, Пионерскэ, Сосново,
 Упеличнэ, Курортно, Профсоюзна, Селенгинскэ
 хууринай, Ильинка хууринай медицинскэ болон граждан
 оборонин складуудай гэрнүүд, Лесовозно разъезд,
 Проицкое тосхон.

Таловска хунгуулин 14-дэхи округ
Түбэнь—Таловка станица
 Хилэнь: Строительна—2-дохи гэр, Лазогой
 нэрэмжэтэ—1-дэхиһээ 5 хүрэтэр, 15, Привокзальна—3
 а номерой гэр, Таловка станицин содгородой 1-һээ
 11-дэхи хүрэтэр гэрнүүд, Юговэ хуурин.

Мостовкын хунгуулин 15-дахы округ
Түбэнь—Мостовко хуурин
 Хилэнь: Мичуринай нэрэмжэтэ Советскэ,
 Комсомольско, Комаровой, Серовой нэрэмжэтэ,
 Первомайска, Лазогой нэрэмжэтэ үйлсын 6-дахы гэр,
 Садово—1-һээ 4 хүрэтэр, Некрасовай нэрэмжэтэ,
 Привокзальна үйлсэнүүдэй гэрнүүд, Зүүн Сибириин
 түмэр замай станицин гэрнүүд, 218-дахы ПМС-эй
 байранууд, түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг
 заводой байранууд, Таловка станицин содгородой 12,
 13-дахы гэрнүүд, Таловка, Мостовко хууринууд.

ХОЙТО-БАЙГАЛАЙ АЙМАГАЙ СОВЕТ
Түбэй хунгуулин 1-дэхи округ
Түбэнь—Байкальское тосхон
 Хилэнь: Горно, Илалтын нэрэмжэтэ, Набережна,
 Ленинэй нэрэмжэтэ үйлсэнүүдэй 28-дахы номерһоо 147
 хүрэтэр, Козловой нэрэмжэтэ—1-һээ 69 хүрэтэр гэрнүүд,
 Клубна, Түбэй, Пионерскэ, Заводской переулогууд,
 Нижнеангарск тосхой Байкальска үйлсэ.

Байкальскын хунгуулин 2-дохи округ
Түбэнь—Нижнеангарск тосхон
 Хилэнь: Ленинэй нэрэмжэтэ үйлсын 1-һээ 26 хүрэтэр
 гэрнүүд, Нижнеангарск тосхой Сырой Молокон гэжэ
 микрорайон, Байкальское хуурин.

Геологическа хунгуулин 3-дахы округ
Түбэнь—Нижнеангарск тосхон
 Хилэнь: Комсомольско, Кооперативна, Геологическа,
 Октябрьска, Октябрийн 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ,
 Ангарска үйлсэнүүд, Козловой үйлсын 70-дахы номерһоо
 188 хүрэтэр гэрнүүд.

Строительна хунгуулин 4-дэхи округ
Түбэнь—Нижнеангарск тосхон
 Хилэнь: Кичерскэ, Дачна, Рабочая, Охотнигой,
 Крошадатска, Днепровско, Барилгашадай үйлсэнүүд
 (Нижнеангарск тосхон).

Магистральна хунгуулин 5-дахы округ
Түбэнь—Нижнеангарск тосхон
 Хилэнь: Советскэ, Первомайска, Перевальска,
 Бруснична, Березово, Солнечно, Железнодорожно,
 Сосново, Мартын 8-най үйлсэнүүд, Нижнеангарск
 тосхой 142-дохи оньхожоруулагдамал колоннын
 микрорайон.

Кингидирэй хунгуулин 6-дахы округ
Түбэнь—Холодное хуурин
 Хилэнь: Зеленая, Кедрово, Хрустальна, Самоцветнэ,
 Александровагай нэрэмжэтэ үйлсэнүүд (Нижнеангарск
 тосхой), Холодное, Давша, Душкочан хууринууд.

Кичерскэ хунгуулин 7-дохи округ
Түбэнь—Кичерэ тосхон
 Хилэнь: Кичерэ тосхой Автомобилистнуудай,
 Таёжно, Байковой, Лесорубуудай,
 Первопроходцэнуудай, 45-дахы хүүргэ барилгашадай,
 ВАКСМ-эй 60 жэлэй ойн нэрэмжэтэ, Ленинэй
 нэрэмжэтэ, Болшецаповай, Театральна, Ефремовэй,
 Высоцкиин, Молодежно, Барилгашадай, Хани
 барисаанай, Комсомольско, Лесной, Мелиораторнуудай
 үйлсэнүүд, Хани барисаанай переулук.

Дээдэ-Займкын хунгуулин 8-дахы округ
Түбэнь—Дээдэ-Займка хуурин
 Хилэнь: Кичерэ тосхой Таллинска, Кедрово,
 Сосново, Солнечно үйлсэнүүд, Кедрово, Сосново
 переулогууд, Таллинстрой микрорайон, Дээдэ-Займка
 хуурин.

Чильчигирэй хунгуулин 9-дэхи округ
Түбэнь—Уоян хуурин
 Хилэнь: Подбельскэ, Илалтын 40 жэлэй ойн
 нэрэмжэтэ, Хани барисаанай, Эб найрамдалай,
 Лесоводуудай, Таёжно, Хвойно, Спортивна,
 Олимпийскэ, Ангарска, Севернэ, Романтигуудай,
 Минусинска үйлсэнүүд, Алтайска переулук, Шэнэ-Уоян
 тосхой сэрэгэй часть, Ангоя, Уоян тосхонууд.

Молодежно хунгуулин 10-дахы округ
Түбэнь—Шэнэ-Уоян тосхон

Хилэнь: Шэнэ-Уоян тосхой Молодежно,
 Промышленна, Снежнэ, Весенняя, Сейсмологуудай,
 Барилгашадай, Автомобилистнуудай, Ленинградска,
 Новая, Трудовой, Петроградска, Школьно, Паркова,
 Симагинай, Кедрово, Апрельскэ, Домостроительнуудай,
 Добровольцэнуудай—44-дэхи магазинһаа үйлсын эсэс
 хүрэтэр, Лесной, Дальний, Лазурна, Тихий, Рабочий,
 Майска, Сибирскэ, Пролетарска, Перво-
 проходцэнуудай, Ладыженска, Депутатска, Светлый
 переулогууд.

Железнодорожно хунгуулин 11-дэхи округ
Түбэнь—Шэнэ-Уоян тосхон
 Хилэнь: Шэнэ-Уоян тосхой Комсомольско, Улаан-
 Үдын, Юбилейнэ, Октябрийн 70 жэлэй ойн нэрэмжэтэ,
 Алдар Сольин, Надеждын, Хүүргэшэдэй үйлсэнүүд,
 Саянска, Октябрьска, Сэлэнгын переулогууд, Литовско
 проспект.

Дээдэ-Ангарай хунгуулин 12-дохи округ
Түбэнь—Куморо тосхон
 Хилэнь: Шэнэ-Уоян тосхой Восточно, Истоминой,
 Гагаринай нэрэмжэтэ, Баргажанай, Дээдэ-Ангарай,
 Энтузиастнуудай, Каунаска, Драугистес,
 Стагибининку, Нагорно, Красноярска, Песчана,
 Сосново, Зеленая, Добровольцуудай—56, 58, 59, 61, 62,
 64, 66, 68-дахы гэрнүүд, Куморо тосхон.

Янчуканска хунгуулин 13-дахы округ
Түбэнь—Янчукан тосхон
 Хилэнь: Шэнэ-Уоян тосхой Муйска, Крымскэ,
 Бамовска, Байкальска, Ермаковско, Литовско,
 Украинска, Добровольцуудай үйлсэнүүд—103-дахы, 105,
 107-дохи гэрнүүд, Звездный переулук, Янчукан тосхон.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГАЙ СОВЕТ
Жаргалантын хунгуулин 1-дэхи округ
Түбэнь—Жаргаланта хуурин
 Хилэнь: Доодо-Бүхэн, Дунда-Бүхэн, Харганаа,
 Жаргаланта, Дээдэ-хүтэй хууринууд, Бүхэн полустанок.

Тохойн хунгуулин 2-дохи округ
Түбэнь—Тохой хуурин
 Хилэнь: Ягодное, Тохой, Булаг хууринууд, Сульфат
 полустанок.

Бараатын хунгуулин 3-дахы округ
Түбэнь—Бараата тосхон
 Хилэнь: Бараата, Таёжный, Ардасан, Химнэ
 тосхонууд, Цайдам, Ехэ-Сагаан хууринууд.

Новоселенгинскэ хунгуулин 4-дэхи округ
Түбэнь—Новоселенгинск тосхон
 Хилэнь: Новоселенгинск тосхон, Бургаастай хуурин.

Ноёхойн хунгуулин 5-дахы округ
Түбэнь—Зургаан-Дэбэ хуурин
 Хилэнь: Поворот тосхон, Зургаан-Дэбэ, Залан,
 Дэбээн, Ёнхор.

Сэлэн-Дүүмын хунгуулин 6-дахы округ
Түбэнь—Сэлэн-Дүүмэ тосхон
 Хилэнь: Сэлэн-Дүүмэ тосхой урда хуби (Трактова
 үйлсэхөө эхилээд), Бүлюэтэ хуурин.

Шанаагай хунгуулин 7-дохи округ
Түбэнь—Шанаа хуурин
 Хилэнь: Сэлэн-Дүүмэ тосхой хойто хуби (Трактова
 үйлсэхөө эхилээд, тэгшэ бэшэ тоотой талань), Шанаа
 хуурин.

Тамчын хунгуулин 8-дахы округ
Түбэнь—Галуута-Нуур тосхон
 Хилэнь: Галуута-Нуур тосхой Советскэ,
 Привокзальна, Юбилейнэ, Первомайска, Трактова,
 Банзаровай, Локомотивна, Солнечно, Садово завод,
 Береговой, Барилгашадай үйлсэнүүд, Туббольница,
 Красноармейскэ, Больнична, Деповской, Молодежно
 переулогууд.

Гусиноозерско хунгуулин 9-дэхи округ
Түбэнь—Галуута-Нуур тосхон
 Хилэнь: Железнодорожно, Бестужевай, Степной,
 Комсомольско, Пионерскэ, Рабочая, Ранжуровай,
 Матросовой, Кооперативна, Промышленна, Кирпичнэ,
 Шахтинска, Октябрьска, Речной, Набережна үйлсэнүүд
 (Галуута-Нуурай), Рыбзавод тосхон, Сагаан-Гол хуурин.

Ташарай хунгуулин 10-дахы округ
Түбэнь—Ташар хуурин
 Хилэнь: Урмын-Адаг, Ташар, Үдэнгэ хууринууд.

Түбэй хунгуулин 11-дэхи округ
Түбэнь—Гусиноозерск хото
 Хилэнь: Гусиноозерск хотын Спортивна, Школьно
 (авто-харгы хүрэтэр), Пушкинай үйлсэ (тэгшэ бэшэ
 тоотой талань), Октябрьска, Ленинэй, Карл Марксын
 нэрэмжэтэ, Запожарна, Фабрична, Зеленая, Копрово,
 Сосново үйлсэнүүд, Школьно переулук, Солнечный,
 Шахтерский тосхонууд.

Шахтерско хунгуулин 12-дохи округ
Түбэнь—Гусиноозерск хото
 Хилэнь: Пушкинай үйлсын 1,2,3,4,5,6,7,9-дэхи номерой
 гэрнүүд, Кузнецовой үйлсэ, Восточный тосхон.

Строительна хунгуулин 13-дахы округ
Түбэнь—Гусиноозерск хото
 Хилэнь: Гусиноозерск хотын Ключевской үйлсын
 18-һаа 3 хүрэтэр номерой гэрнүүд, Энергетиүүдэй
 микрорайонхой 14-һөө 31 хүрэтэр гэрнүүд, Кабельна

участок.

Ленинскэ хунгуулин 14-дэхи округ
Түбэнь—Гусиноозерск хото
 Хилэнь: Гусиноозерск хотын Пушкинай (тэгшэ
 тоотой талань), Спортивна, Барилгашадай үйлсэнүүд,
 Ленинэй үйлсын 13,15,24,26,28,30-дахы гэрнүүд,
 Октябрьска, Серовой, Гагаринай нэрэмжэтэ үйлсын 5-
 дахи гэр (360 хууритай хамтын байра).

Пушкинска хунгуулин 15-дахы округ
Түбэнь—Гусиноозерск хото
 Хилэнь: Гусиноозерск хотын Железнодорожно,
 Лермонтовэй, Горькиин, Первомайска, Спортивна,
 Селенгинскэ, Гусиноозерско, Заозерно, Колхозно,
 Куйбышевай, Проезжая, Профсоюзна, Серовой
 үйлсэнүүд, 25 квартал, Түбэй аймагай больница.

Первомайска хунгуулин 16-дахы округ
Түбэнь—Гусиноозерск хото
 Хилэнь: Первомайский, Пионерский тосхонууд.

Набережна хунгуулин 17-дохи округ
Түбэнь—Гусиноозерск хото
 Хилэнь: Гусиноозерск хотын Набережна, Озерно
 тосхонууд, Загастай станица.

Шэнэ хунгуулин 18-дахы округ
Түбэнь—Гусиноозерск хото
 Хилэнь: Гусиноозерск хотын 6-дахы микрорайонхой
 7-һоо 17 хүрэтэр номерой гэрнүүд, Холбоолжонхой
 уурхайн хамтын байра.

Түхэмэй хунгуулин 19-дэхи округ
Түбэнь—Гусиноозерск хото
 Хилэнь: Түхэм тосхон, 600 хууритай хамтын байра,
 6-дахы микрорайонхой 18-һаа 27 хүрэтэр номерой гэрнүүд.

Школьно хунгуулин 20-дохи округ
Түбэнь—Гусиноозерск хото
 Хилэнь: Гусиноозерск хотын Комсомольско үйлсын
 19,21,23,25-дахы гэрнүүд, Ключевской үйлсын 14,15-дахы
 гэрнүүд, Измайловска үйлсэ.

Заводской хунгуулин 21-дэхи округ
Түбэнь—Гусиноозерск хото
 Хилэнь: Барилгашадай, Мартын 8-най үйлсэнүүд, 57
 хууритай хамтын байра, 9-дэхи микрорайон.

Заозерно хунгуулин 22-дохи округ
Түбэнь—Заозерно тосхон
 Хилэнь: Заозерно тосхон.

Сосново хунгуулин 23-дахы округ
Түбэнь—Сосново тосхон
 Хилэнь: Сосново тосхон.

ТАРБАГАТАЙН РАЙОННО СОВЕТ
Николаевска-хунгуулин 1-дэхи округ
Түбэнь—Николаевский тосхон
 Хилэнь: Николаевский, Лесной тосхонууд.

Хүйтэнэй хунгуулин 2-дохи округ
Түбэнь—Хүйтэн хуурин
 Хилэнь: Хүйтэн, Надеино хууринууд.

Куналейскэ хунгуулин 3-дахы округ
Түбэнь—Ехэ-Куналей
 Хилэнь: Ехэ-Куналей хуурин.

Десятниковска хунгуулин 4-дэхи округ
Түбэнь—Десятниково хуурин
 Хилэнь: Десятниково, Бурнашево, Пестерево
 хууринууд.

Заводской хунгуулин 5-дахы округ
Түбэнь—Тарбагатай хуурин
 Хилэнь: Тарбагатай хууринай Молодежно,
 Рокоссовскиин, Заводской, Лопенковой, Омудево,
 Баннова, Строительна, Заречнэ, Рабочая, Колхозно
 үйлсэнүүд.

Түбэй хунгуулин 6-дахы округ
Түбэнь—Тарбагатай хуурин
 Хилэнь: Тарбагатай хууринай Пушкинай,
 Октябрьска, Пролетарска, Слободын, Новая,
 Энергетиүүдэй үйлсэнүүд, Ленинэй үйлсын 5,18-һаа
 127-дохи номер хүрэтэр, 144-дэхи гэрнүүд, Советскэ,
 Кооперативна, Школьно, Подгорно үйлсэнүүд.

Тарбагатайн хунгуулин 7-дохи округ
Түбэнь—Тарбагатай хуурин
 Хилэнь: Тарбагатай хууринай Народно, Лесной,
 Гагаринай, Некрасовай, Промышленна, Партизанска,
 Степной үйлсэнүүд, Ленинэй үйлсын 148, 131-дэхиһээ
 266-дахы хүрэтэр, 285-дахы гэрнүүд, Комсомольско үйлсэ.

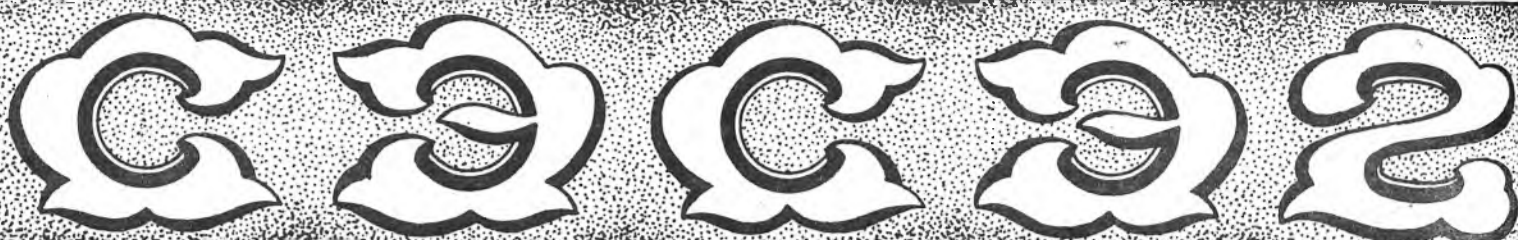
Жэрэмэй хунгуулин 8-дахы округ
Түбэнь—Дээдэ-Жэрэм хуурин
 Хилэнь: Доодо-Жэрэм, Дээдэ-Жэрэм хууринууд.

Барыкинай хунгуулин 9-дэхи округ
Түбэнь—Барыкино хуурин
 Хилэнь: Барыкино-Ключи, Хандагатай, Барыкино,
 Харитоново хууринууд.

Саянтын хунгуулин 10-дахы округ
Түбэнь—Доодо-Саянта хуурин
 Хилэнь: Доодо-Саянта, Дээдэ-Саянта хууринууд.

Шулуутын хунгуулин 11-дэхи округ
Түбэнь—Солонцы хуурин
 Хилэнь: Вознесенковэ, Кордон, Саратовка, Сэлэнгэ,
 Солонцы хууринууд, Саянта станица.

(Үргэлжэлэлын хожом гараха).

Холын аяншалгаһаа бусахадаа

НАНГИН ГАЗАРНУУД ҺҮРӨӨТЭЙШЬЕ, ҺАЙХАНШЬЕ...

(Үргэлжлэл. Эхинийн 131, 156, 181-дэхи дугаарнуудта).

Хандамаанарай хиид

Будда Шакьямуниин номнол, үзлөө нэбтэрүүлжэ эхилхэдэ, ганса эрэгтэйшүүл бэшэ, мүн эмэгтэйшүүлшье этигэлэй маани мэгзэм уншажа захалхан гэдэг. Ламанарай бүлгэмэй байгуулагдахада, эхэнэрнүүд хандамаанарай бүлгэм байгуулха тухай асуудал табидаг болобо.

урдаһаань һөөргэдэхгүй гэхэ мэтэһээ эхилээд, үшөө 8 тангариг тэдэнэр сахиха ёһотой.

Иигэжэ Будда бурхан өөрөө хандамаанарай бүлгэм байгуулхые зүбшөөһөн гээшэ. Тэрэ гэхэнһээ хойшо хэдэн зуугаад жэлэй туршада эмэгтэйшүүл иимэ бүлгэмдэ өөһэдынгөө дураар орожо, хатуу шанга дүримүүдые х а з а г а й р у у л а н г ү й, оролдосотойгоор хуража, хүдэлжэ гарана. Бирма, Цейлон, Энэдхэг болон бусад оронуудай хандамаанарай бүлгэмүүд медицинскэ эмхи зургаануудта, энэрхы сэдхэлэй ажал ябуулгада ехэ туһаламжа хүргэдэг. Жэшээлбэл, Энэдхэгтэ түбэд ёһо заншалтай хандамаанарай 15 хиид бии.

аяншалагшадые хоридог юм. Түбэдэй хойто захада үшөө хэдэн томо дасангууд бии. Теэд тэдэнэй түбхинэн газарнуудай нюуса гэжэ тоологдодог байһан тула гадаадын аяншалагшадые тэдэндэ дүтэлүүдэггүй.

КНР-эй Цинхай провинцида түбхинэн Нигунаньцзунсы (хитад нэрэтэй) гэжэ хандамаанарай хиидтэй танисаһан тухайгаа хөөрэхэ хүсэлтэйб. Агаар огторгойдонь жэгүүртэ шубуудай элин халин ниидэдэг аглаг үндэр газарта, Хуанхэ голой эрье дээрэ оршоһон Ньингма-па шэглэлэй гэхэ гү, али халагай энэ хиидтэ 130 хандамаанар ажаһууна, нурана.

Хэдэн километр ябагалжа, эсшэнхэйнуудамарха ханаатай байтараа хүрин-улаан үнгэтэй хубсаһа үмдэнэн хоёр залуу хүнэй хада өөдэ яралгүй абиржа ябахые обөөрбобди. Тэдшье маанадые хаража, гайхалһан янзатайгаар зогсоһобод. Эсшэнхэйшье мартажархёод, шамдуухан алхалһаар ерэхэдэмнай, урихан шарайтай эдир залуухан хандамаанар урдманай зогсожо байба. Танилсаһанайнгаа удаа бэе бэдээ туһалаалсан, үшөө дээшээ абиран гарабобди. Одоошье хандамаанарай байдаг газарта дүтэлбэ хэбэртэйбди. Найган надхан ургажа байһан ешмээнэй полиһоо сааша үхэрнүүд, хонид бэлшэнэ.

тэжээжэ шадахагүй үгүй болоһон басагадшые бии.

Цырен-Дулма нэрэтэй янзын басаган маанадые гартэ уриба. Оңдоо оронһоо ерһөө айлшадые хүндэмүүшээр уртатга гэжэ басагад үнэн зурхынь оролдоо. Тойроод ганса эхэнэрнүүд... Ехэл һонин үлгэр шэнгээр үзэгдөө һэн.

Гэхэ зуура, хандамаанарай дасанһаа холо бэшэхэй эрэгтэйшүүлэй хиид оршодог. Хандамаанар тэдэнэртэй хайн харилсаатайгаар ажаһуудаг. Эдэ бэдэхэдэ дасангай газаруурхые, күл соохиие сээрлэхэдэ туһалдагбди гэжэ басагад хатуу хэбэртэй хонид бэлшэнэ. Бээ наринаара абажа хатуу хатуу шанга дүрим үгышые хаань, хандамаанар гурим журам сахихые оролддог юм. Гэбэшье тэдэнэй хээлитэй залуу эхэнэрые хэрлэм. Теэд яахабши... Байгалие үршөөһөн оршолонто байдаг жама ёһо ха юм даа.

Харин Түбэдтэ иимэ дасангууд балай олон бэшэ. Хитадай соёлтой революциин жэлнүүдтэ ехэнхын һандаргадан байха юм. һасаһаа хойшоо (Сэра дасанһаа холо бэшэ) хандамаанарай хоёр хиид оршодог. Тэдэнэй дүтэшые хаань, сэхэ харгыгаар ошожо шадахагүйт. Ушар юуб гэхэдэ, замдатнай томо гэгшын хабсагай дайралдаха. Тэрэнэй тэбхэр нюруу дээрэ наһа бараһан хүнүүдые асаржа, үе мүсөөрнь таһалаад, хүдөө табидаг зэбүүрхэмэ урданай заншал байһаар зандаа. Энэ аймшагтай газарта дүтэлхыень

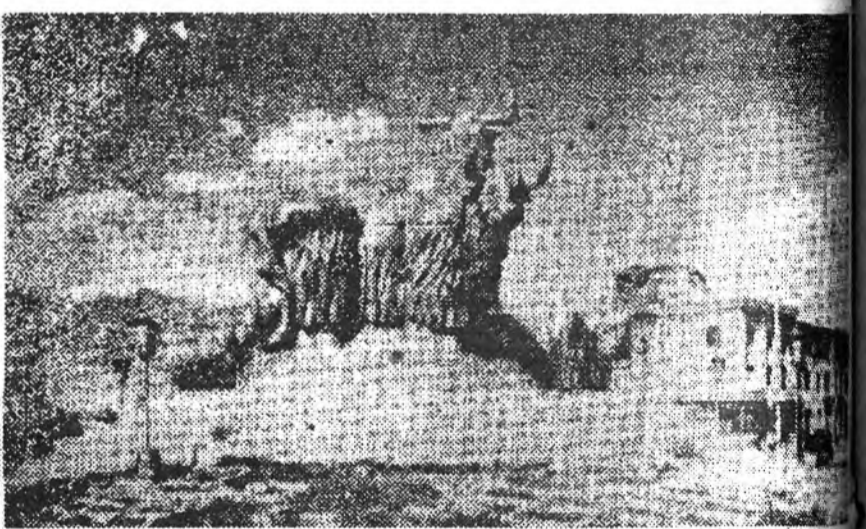
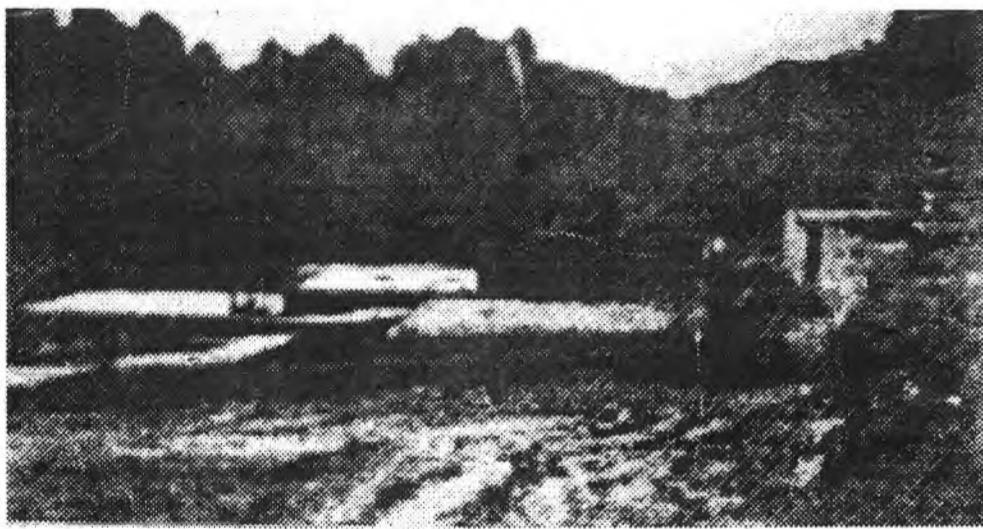
1685 ондо байгуулагдаһан энэ хиид хэдэн зуугаад жэлнүүдтэ элдэб янзын үйлэ хэрэгүүдтэ дайрагдажа үзөөгүй. Табяад онуудта Хитада болоһон социалис хубилалтануудһаа уламжалан, хиид хаагдажа, хандамаанар гэрнүүдтэ бусаха баатай болоһон байна.

1980 ондо хандамаанарай хиид дахиад һэргээгдэн түүхэтэй. Дасан тээшэ ошохо харгы хайнаар мэдэхгүй байһан тула трактортай нэгэ хүниие хүргэжэ үгэхыень гуйбобди. Голой эхиндэ гидроэлектростанциин барилга хэгдэжэ, тэндэхи байгааһыие хубилгана ха гэжэ ажаглаа һэм.

Уданшьегүй дасангай бүхы хандамаанар маанадые тойрожо, үрдилдэжэ байгаад асуудалнуудые табина, фотоаппаратуудыемнай барижа үзэнэ, ээлжээ ээлжээгээр дүрээ буулгуулхые оролддоно... Басагад англи хэлэ огто мэдэхгүй байшоо. Тиигээд хитадаар хөөрэдэхэ гэхэдэмнай, мүн лэ бирахгүй юм. Арай шамай тулмаашадажа, бэе бээгээ танилсабобди. Зарим басагад бурханай ном шудалха зорилготойгоор, нүгөөдүүлнэ сэдхэлэйнгээ урыалаар эндэ ерэнэ. Ехэ бүлэдэ хоолойгоо

Саяна НАМСАРАЕВА
ЗУРАГУУД
хандамаанарай хиид; шадарай хүрэг.

(Үргэлжэлэлын хойно гараха).

НАҢАЖААЛ ХҮНҮҮД БОЛОН ИНВАЛИДУУДАЙ АНХАРАЛДА

Мүнөө үедэ Россин бүхы хүн зоной 21 процент наһажаал (55-һаа дээшэ наһанай эхэнэрнүүд болон 60-һаа дээшэ наһанай эрэгтэйшүүл) хүнүүд болоно. Хүн зоние социальна талаарнь хамгаалгын зургаануудта 5 миллион инвалид (тэдэнэй тоодо 390 мянган үхибүүд) пенси абана.

"Наһажаал хүнүүд болон инвалидуудые социальна хамгаалгада хүртүүлхэ тухай" Федеральна Хуули хүсэндөө оробо. Иигэжэ шэнэ хуулиин ёһоор өөрыгөө хангаха арга шадалгүй хүнүүд социальна хамгаалгада (харууһан, эдэе хоол бэлдэлгэ, медицинскэ, хуули ёһоной, социальн-психологическа, мүн материална туһаламжа) хүртэхэ эрхэтэй болобо гэшэ.

Хүн зоние социальна талаарнь хамгаалгын зургаанууд социальна хангалга тухай шийдхэбэри абадаг.

Гүрэнэй засагай, нютагай өөһэдыгөө хүтэлбэрилгын албан зургаанууд, мүн тушаалтад наһажаал хүнүүд болон инвалидуудай эрхэнүүдые хангаагүй гү, али хангахаяа арсабал, хуулиин ёһоор харюусалгада (уголовно харюусалга хүрэтэр) хүртэдэг.

(Үргэлжэлэл. Эхинийн 181-дэхи дугаарта)
Бабу (түбэд)—айха һүрдэхые огто мэдэхгүй эрэлхэг зоригтой баатар
Бабу-Сэнгэ (түбэд)—эрэлхэг, бар хүсэтэй арсабан
Бадара (ланза)—һайн ханаатай
Бадарма (ланза)—сэбэр һайхан
Бадархан (буряад)—һалбаран бадарагша
Бадлай (буряад)—зоримгой
Бадма (ланза)—Буддын шажанда ариун сэбэрэй онсо шэнжэ болодог лөнхобо сээг. Алтан дэлхэй дээрэ түрэгжэ, түрүүшынгээ алхам лөнхобо сээгүүд дээгүүр хэһээр газарта буужа ерэнэн гэжэ Будда Шакьямуни тухай урданай үлыгэр домогто дуралдадаг. Бурхан багша лөнхобо сэнхьи дээрэ морилажо һууһаар зурагдаһан байдаг.
Бадмагүрэ (ланза)—лөнхобо Багша.
Бадмажаб (ланза-түбэд)—лөнхобын хамгаалалтатай.
Бадмаһанда (ланза-түбэд)—лөнхобо хандамаа
Бадмацыбик (ланза-түбэд)—мүнхэ лөнхобо
Бадмацырен (ланза-түбэд)—ута наһатай лөнхобо
Базар (ланза)—алмаз ("ваджра" гэхэн ланза үгые оршуулахда иимэ удхатай болоно)
Базаргүрэ (ланза)—алмаз Багша
Базаржаб (ланза-түбэд)—алмаз хамгаалалтатай
Базарма (ланза)—алмаз
Базарсада (ланза)—Идам бурханай йэрэ
Баир (буряад)—баир
Балбар (түбэд)—туяа, толон
Балдан (түбэд)—баян, жаргалтай, алдар солотой

Уншагшадай гуйлтаар
НЭРЭШНИ ЯМАР
УДХАТАЙБ?

Балданжаб (түбэд)—алдар солоор хамгаалгын
Балдар (түбэд)—жаргал ологшо, бэлэлгш
Балдоржо (түбэд)—һур жабхаланта алмаз
Балма (түбэд)—баян, гоё һайхан, туятаһан
Балсамбу (түбэд)—гоё гоо, нарин нягта
Бальжид (түбэд)—бадаран һалбархые эрхэм
Бальжима (түбэд)—гоё һайхан, жабхаланта
Бальжимэдэг (түбэд)—жаргалай сээг
Бальжин (түбэд)—баяли бэлэлгш
Бальжинима (түбэд)—жаргалай наран
Бальжир (түбэд)—баян дэлгэр, ялагар голон
Бальчин (түбэд)—айхабтар баян, алдар солотой
Банзар (түбэд)—хүсэн түгэлдэр
Банзаракша (ланза)—табан хамгаалалта
Барас (буряад)—шэлүүһэн
Бардам (буряад)—ехэрхүү, бүдүүгэй
Бата (буряад)—бата бэхи, галар
Батадамба (буряад-түбэд)—нангин
Батожаб (буряад-түбэд)—батаар хамгаалгын
Батожаргал (буряад)—найдангай жаргал

КАНАДЫН ИНДЕЙЦҮҮДТЭ АЙЛШААР

Канадын Хойто Британиин Колумбин университетэй профессор Гейл А. Фундал хүүлэй гурбан жэлэй хугасаада хэдэн жилийн манай республика, мүн Шэтын область ерэнэй байха юм. Эхэ Сибиринин отделениин Буряадай Эрдэмэй түбэй эрдэмтэн Д. А. Мангатаеватай хамта Байгал шадар ажаһуудаг хойто зүгэй үндэһэн арадуудай ажабайдалаар хонирхожо, байгаалиин үеэсэньүдые хэрэглэгэ, оро үсхэбэрилгэ гэхэ мэтын асуудалуудые шэнжэлһэн байна.

Тухайн ханган Д. А. Мангатаева манай республикын, мүн хүршэ Шэтын областини эвенкнүүдэй соёлой түбүүдэй эблэнүүдэй үүсгэлтэй хамта Г. Фондалай урилгаар Канада ошожо, үндэһэн арадайнь-индейцүүдэй ажаһуудалтай танилсажа эрбэ. Д. А. Мангатаевагай хөөрөөе уншагшадайнгаа хонорто дурадханабди.

Канада байха үедөө бидэ Британиин Колумби гэгээн провинциин индейцүүдэй олон нуруунуудай ябажа, тэдэнэй ажабайдалтай танилсабди. Мүнөө үедэ энэ провинцида хамта 160 мянган индейцүүд тоологдоно. Энэ арадай нэгэ удамарша иигэжэ хэлэн юм: "Бидэ өөһэдөө тон баян үүхэтэй, соёлотой арабди. Бидэ үгөөр гүрэн бидэниие "сагаан дарайтай" зон болохоо ханаа. Инэнь ехэ үйдхартай койсололгуудые асаруа. Бидэ үгдэнэйшье соёл абаагүйбди, өөһэдэнхиеэшье мартажа захалабди".

1970-аад онуудта индейцүүдэй эрхэнүүд тухай асуудал табигдажа, энэ арадай үндэһэн соёлые, ёһо заншалнуудые үргэлзэгэ, түрэл хэлэ, бэшэг шудалалга эхилһэн байна.

Мүнөө индейцүүдэй хууриин бүхэндэ - хургуули, хүүгэдэй саад, эмшлэлгын түб, спортивна комплекс. Гэр байра барилгада, социальна талаһаа хангалгада гүрэн мүнгэ номлодог юм. Гэр байра бариха гээгэ хаа, хууринай барилаанһаа урьһаламжа тахата болоно. Тиймэһээ гэр байрын асуудал эндэ тиймэ шухала уда ханартай бэшэ. Ехэнхидээ 1, 2 даххартай болобосон түхэлтэй коттеджнүүдые баривдаг байха юм.

Танилсалгын, мүн Канадын үндэһэн арадуудай ажаһуудалтай зарим асуудалуудые шэнжэлгын тусхай программай зохидауудан, амшалгынманай түсэгэ табигдаһан байгаа. Тийн индейцүүдэй таһараа, байгаалиингаа үеэсэньүдые хэрэглэгэ, үндэһэн соёлые, ёһо заншалые, хэлэ бэшэгые үргэлзэгэ тухай асуудалуудай бидэ хонирхообди. Эдэ асуудалууд бүхэ дэлхэйн, мүн манайшье гүрэнэй үндэһэн арадуудта хамаартай гээшэ.

Хууриин бүхэндэ удамаршадын, үндэр наһатай индейцүүд бидэниие ехэ үндэмүүшэ ёһоор уттан абаа. Заншалта ёһоор хууринай удамарша хамтын суглаан дээрэ олоной дуугаар хүнгалгадаг юм. Ехэнхидээ тэдэ дээдэ эрдэмтэй залуу хүнүүд.

Индейцүүдэй ажабайдалай асуудалуудые шийдхэлгэдэ лабаадалсажа байдаг үндэр наһатайшуулай совет байгуулагдаханай. Залуушуул үгдэнһээ зүбшөөд, заабари баардаг, хургуулинуудта урижа, индейцүүдэй заншалта урлал, хэлэ бэшэг заалгадаг байха юм. Мүнөө үедэ түрэл хэлэнэй багшанарые бэлдэхэ талаар эхэлһэн хүдэлмэри ябуулагдаана.

Буряад-монгол арадай хайхан заншалнуудай нэгэн иимэ юм. Эхэ дэлхэйн хүрһэтэ газарай хүсөөр амидаржа хуунабди гээд буряадууд хайн мэдэжэ, газарай хүрһэ гэмтээхэгүй гэжэ шадалаараа оролдодог, дэмы талаар, шухала хэрэггүйдэ газар малтадаггүй, газарай хүрһэ урбууддаггүй. Хүнэй нүдэндэ оногдохогүй, обөөрогдохогүй гэжэ божо мянган түмэн янза бүрийн бодосууд газарай хүрһэн соо байдаг гэжэ

буряадууд эгээн түрүүн дулааниень хаража, үбэлдөө хүдэлһэн гү, али хүрбэдхэ, хониной нэхи нооһотой арһаар, шонын арһаар гуталаа оёдог байһан.

Хабар, намартаа үмдэдэг нимгэншэг - харьмай, годон гү, али хүбэнтэй гутал оёдог.

Зунай гутал "ябаган гутал" гэжэ нэрлэгдэдэг, "ишгэгэ" гээдшье нэрлэгдэдэг, булгайраар, нооһыень хюнажа

Буряад хубсаһанай удха, тайлбари

эрдэмтэд мүнөө элирүүлхэдээ, маанадай элинсэг хулинсагуудай хэлэшгэй сээсэниие гэршээнэ.

Тиймэһээ буряадууд газартаа, гол горхондоо, байгаалидаа ехэ гамтайгаар, нарин нягтаар ханддаг, гүймэр гаргадаггүйнэн. Газарай хүрһэ, элдэб шумуулуудай хушала, шулуу шохой үдхэхэлхэгүй, модонхой холтоһо хүдэлгэхэгүй гэгээн үдхатайгаар гуталайнгаа хоншоорые өөдөн үргэжэ, шантагаар улаадаг байгаа.

Тэрэнэйнь хажуугаар буряадууд гуталаа шэрүүн байгаалидаа, нүүдэл байдалдаа, үхэр мал үдхэхэ ажахыдаа, агнуури болон мөрөөр, тэмээгээр ябах ажал хүдэлмэридөө тааруулан, элдэб янзаар оёдог. Буряад гутал - уларилһаа дулдыдажа, үбэлэй, зунай, хабар-намарай; түхэл маягаараа - эрмэгтэй, ябаган ишгэгэ, шархи, шаахай, сабхи; бүтээһэн эдээрээ - арһан, годон, бүд, хилэн, сэмбэ гээд; нимгэн, зузаан, гоёлой; ута - үбдэгсөө, богони - шэлбэсээ; мохор - шагайсаа; бүри ута "агнуури" гутал - самидеа хүрэмээр - оёдодог байгаа. Гуталдээгүүрээ "үбдэгшэ", заримдаа "түриибшэ" гээдшье нэрлэгдэдэг.

Ута түрий гуталаа амицдань самидеа хүрэтэр оёдог байгаа. Үбдэгшэ "түнгтэй" оёдодог, түнгэнь үмдэнэй хирмэһээ доошоо ханжажа байһан "тамһануудтаа" уягдадаг. Хүйтэн шэрүүн уларилтай орон нюотогтай хэн хадаа

ЯМАР ГУТАЛТАЙ БАЙГААБИДИ?

зулмаһан арһаар оёдог.

Гоёлой гутал булгайраар оёдодог, доторынь элдэб янза байдаг. Найр наадануудта, ехэ хайндэрнүүдтэ худа урагай хэрэгтэ ехээр гоёходоо, яб байса хубсалдаг, хахинама гуталаа үмдэгжэ, дамайханаар алхалдаг байгаа.

Гуталууд "ябаган" гутал, "эрмэгтэй" гутал, "хабшаһатай" гутал, хүнгэн гутал гээд илгардаг. Эрэгтэйшүүдэй, эхэнэрэй гэжэ түхэл маягаараа ехээр илгардаггүй, харин гоёолтоороо нэгэ бага ондоо. Эхэнэрнүүдэй гутал нарибтар түриитэй, зохидон хоншоортой, хасарынь, зуузайн ехээр угалзатуулагдаһан байдаг.

Үбэлэй гуталые хониной, ямаанай, адууһанай, гүрөөһөнэй, булын, баабгайн, шонын, шэлүүһэнэй холтоһодоһон арһаар оёходоо, үгөөрнь досооһон оёдог.

Үбэлэй сагта иимэ гутал соогоо дүрэнхэ, дэбдихэр дэбдидэг, хониной нооһоор гү, али хэыгээр оёһон оймһо үмдэдэг. Буйр хүйтэнэй эхилхэдэ, январин дүүрэтэр, харын тохёолдохо үедэ утын харгы замда ябабал, гутал дээгүүрээ "дугтуйбша" гэжэ нэрлэгдэдэг гуталай зах үмдэдэг. "Дугтуйбша" богони түрийтэй, хойноо гү, али урдаа (түридөө) хэтэрхэй, тэрэн уташаг оһороор хоёр-гурба оёдогдон, шагайгаараа уягдадаг.

Д. Алтаевай зураг дээрэ Түмэн Доржиевагай зохёон оёһон дэгэл, малгай харанат.

Дэгэлэй сээжэнь, хамсын ватинаар дулаалагданхай, харин хормойдон нимгэн синтепон баригданхай. Малгайда мүн лэ ватин барижа оёдоно. Доторынь-сааржа бүд. Заншалта буряад дэгэлдэ орходоо, хормойнь хуняһан ондоо гэжэ зураг дээрэнээ ойлгобо ёһотойт.

Элбэг МАНЗАРОВ

ЗАЙГУУЛ ҺАЛХИН

Зайгуул Һалхин нэгэтэ Заларжа ябаһаар харгыгаар Золгоод Саһан басагантай. Зулгыгаар зугаалба урматай: - Хүүхэн, хаанаһаа ябанабта, Хүргэхэдэ таниие болохо гү? Хөөрхэн нүдэнэйш галханууд Хайлуулан байнал зүрхыем. Ингэжэ худал үгөөр Эрьюулбэ басаганай тархине.

Эртэ үглөө болотор Эдэ хоёрнай зайба. Хүбшэ тала дайдаар, Хүхэ тэнгэрээр хургысаба. Хүлөө газарта хүргэнгүй Хүхибэ Саһан басаган. Харин удааншье болонгүй, Харшын хажууда ерээд, Наахар үнөөхи Һалхиннай: "Хүлөөгээрэй эндэхэнэ", - гээд, хүрэгжэ гараһаар яараад,

Хүйлэжэ арилаал саашаа. Хүдэлһэн Саһан басаган Хабар болотор гуниглаа, Худалша Һалхин зайгуул Хэлэхэндээ хүрөөгүй - тэръялээ. ... Басниин удха иимэ: Басагад, һайнаар ойлгогты, Һалхин хүбүүд бии юм, һайнаар тэдэниие мэдэгты!

М.А.Ж.Н.А.М.З.А.Н. БУЛХ

31 наһатай, дээдэ хургуулитай, сзбэрхэн шарайтай залуу эхэнэр 31-40 наһатай, түбшэн даруу зантай, архи уудаггүй хүнтэй танилсаха хүсэһэлтэй.
Абн № 7.
25 наһатай, дээдэ хургуулитай, сзбэрхэн шарайтай, урин зохидон абари зантай, нэгэ басагатай залуу эхэнэр ажабайдалда өөрынөө һуури олоһон, бата найдамтай 25-33 наһатай залуу хүнтэй танилсаха дуратай.
Абн № 8.
Хүдөө нюотата ажаһуудаг 41-тэй эрэ хүн 27-һоо 40 хүрэтэр наһатай эхэнэртэй танилсаха хүсэһэлтэй.
Абн № 9.

"Сэсэг" хуудаһанай буланда "Танилсалгын бэшэгүүдтэ харюунууд олоор ерэнэ. 4, 6, 7 номертой абонентүүдэй соносхолнуудта бэшэгүүд абтанхай. Энэ соносхолнуудые үгэшэдтэ бэшэгүүд эльгээгдэхэ гэжэ мэдээсэе.
Хэрбээ өөһэдөө иимэ удхатай соносхолнуудые үгэхэ, мүн энэ хуудаһанда толилогдоһон соносхолнуудай анхаралытнай татажа, танилсаха гээбэлтнай, бэшэгүүдэ иимэ хаягаар эльгээхэетнай дурадханабди: Улаан-Үдэ, Каландаршвиинин үйлсэ, 23 "Буряад үнэн" газетын редакци, "Сэсэг"

XVII жаранай модон хүүгшэн гахай жэл (1995-1996 он)

НАМАРАЙ НҮҮЛ УЛААН НОХОЙ НАРА

Table with 8 columns: Буряад литэ, Европн литэ, Гараг Нэрэ Үдэр, Үнгэ Үдэр, Мэнгэ, Һуудал, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13. Rows include planetary names and zodiac signs.

Гарагай 2-то шэнын 7 (октябрийн 30)

Хүхэ морин, 4 ногоон мэнгшн, модондо һуудалтай үдэр. Бурханда мүргэхэ, лусууд тахиха, хэшэг далага абаха, эм найруулха, наһанай хүсэ арьбажуулха, аршаанаар бээе арюудхаха, угаал хэхэ, худалдаа наймаа хэхэ, дасан (дуган), мүргэл шүтээнэй бусад зүйлнүүдые бүтээхэ, наһа барагшын хэрэг бүтээхэ, тангариг абалсан, нүхэд болохо, сутлаа хэхэ, ноёндо ошохо, шуһа ханаха, тэнгэри тахиха, газараа заалгаад, гэрэй һуури табиha мэтын үйлэнүүдтэ һайн. Зүгөөр бишыхан үхибүүдые гэрһээ гаргажа, ондоо тээшэнь эльгээхэ, һээи гэр, шэрдэг бүрихэ, хэрүүл гаргаха, дайсалдаха, мори худалдаха, худалдажа абаха, бэри буулгаха, шэнэ хубсаһа үмдэхэ мэтые тэбшэлтэй. Энэ үдэр хүнэй үһэ абабал, хэрүүл хэлэнгараха, тэмсэл болохо.

Гарагай 3-да шэнын 8 (октябрийн 31). Дүйсэн үдэр.

Хүхэгшэн хонин, 3 хүхэ мэнгшн, хийдэ һуудалтай үдэр. Бурханай ном номнохо, бурханда мүргэхэ, шэнэ газарта гэр бариха, субарга, мүргэл шүтээнэй бусад зүйлнүүдые арамнайлаха, дайсание ба ада шүдхэр номгоруулаха, наймаа, андалдаа хэхэ, хониной мяха, арһа, нооһо хэрэглэхэ, тантрын тарни уншаха, һогтуе номгодохо. лусууд тахиха, эм залаха мэтын үйлэнүүдтэ һайн. Зүгөөр газар малтаха, абанаа бусааха, модо сабшаха, хяроодэхэ, һубаг малтаха, тангариг абаха, суглаанда сугларха, шуһа ханаха, төөнэхэ, эм найруулха, гэрһээ юмэ гаргаха, замда гараха, үрһэ тариха, һамга абаха мэтые тэбшэхэ гэнэ. Энэ үдэр хүнэй үһэ абабал, наһан ута болохо гэдэг. Дүйсэн үдэршье һаань, тэрсүүд үдэр байнада. Тиймэһээ сээрлэбэл дээрэ.

Гарагай 4 шэнын 9 (ноябрийн 1).

Улаан бишэн, 2 хара мэнгшн, галда һуудалтай үдэр. Дасан (дуган), субарга, сэргэ бурхан, ном бүтээхэ, арамнайлаха, буян үйлэдэхэ, уһантай холбоотой ажал хэхэ, гэр бариха, бууса гүхээрхэ, эм найруулха, замда гараха, юмэ худалдаха, худалдажа абаха, андалдаа хэхэ, бүлэдөө хэшэг далага абаха,

хашаа бариха, шэмэг зүүхэ, наадаха, ада шүдхэр зайлуулха, хараал сараха, хяһа гаргаха мэтын үйлэнүүдтэ һайн. Харин эблэрхэ, хэлсээ хэхэ, хадаг табиha, бэри буулгаха, һамга абаха, мал үүсэлхэ, ном оршуулха, хубсаһа эсхэхэ, оёхо, урлаха, эрын хэрэгсэл түхээрхэ, наһа барагшын хэрэг бүтээхэ мэтые сээрлэхээр. Энэ үдэр хүнэй үһэ абабал, үбшэн хэжэг хүрэхэ.

Гарагай 5-да шэнын 10 (ноябрийн 2). Бадма-Самбаавын үдэр.

Улаагшан тахья, 1 сагаан мэнгшн, шоройдо һуудалтай үдэр. Тангаригаа болюулха, дайсание номгодохо, бурханда мүргэхэ, үргэл үргэхэ, хэшэг далага абаха, эм найруулха, субарга, сэргэ бурхан, ном бүтээхэ, городто хэрэг эрхилхэ, гэр бариха, юмэ худалдаха, худалдажа абаха, андалдаа хэхэ, хубсаһа эсхэхэ, үзэг шудалха, ном уншаха, эһээбэри табиha, тараг бүрихэ, айраг халааха, модо һуулгаха, модо зоохо, нүхэ бүглэхэ, агнаха, аршаанаар угааха, лусуудта үргэл үргэхэ мэтын үйлэнүүдтэ һайн. Гэбшье үхибүү хулдэ оруулха, багашуулые гэрһээ гаргаад, ондоо тээшэнь эльгээхэ, гэрэй һуури табиha, хадаг табиha, түрэ найр хэхэ, мухар тархитанда үгэлыг үгэхэ, гуйраншадта юмэ үгэхэ, нүүхэ, шэнэ газарта бууса түхээрхэ, наһа барагшын хэрэг үйлэдэхэ, замда, аяншалада гараха мэтын үйлэнүүдые тэбшэхэ гэнэ. Энэ үдэр хүнэй үһэ абабал, бээын юрэнхы тамир нэмэхэ.

Гарагай 6-да шэнын 11 (ноябрийн 3).

Шара нохой, 9 улаан мэнгшн, түмэртэ һуудалтай үдэр. Бурханда мүргэхэ, зальбарха, эм найруулха, эд, үхэр худалдаха, тангариг абалсан, нүхэд болохо, эһээбэри табиha, тараг бүрихэ, айраг халааха, буян хэхэ, наһа барагшын хэрэг бүтээхэ, сахюуса хуруулха, ламын санаар абаха, хубарагай һахил хүртэхэ, уранай зүйл шудалха, балин шатааха, агнаха, тангаригаа болюулха, бисалгал хэхэ, эд, үхэр ондоо тээшэнь үгэхэ мэтын үйлэнүүдтэ һайн. Зүгөөр хадаг табиha, бэри буулгаха, үхибүү хулдэ оруулха, багашуулые гэрһээ гаргаад, ондоо тээшэнь эльгээхэ, замда гараха, сутлаа зарлаха, үһээ

угааха, хэрүүл хэхэ, хубсаһа эсхэхэ, үри зээлисэ түлэхэ, нүүхэ мэтын үйлэнүүдтэ энэ үдэр муу гэнэ. Энэ үдэр хүнэй үһэ абабал, бээын юрэнхы тамир дээшэлхэ.

Гарагай 7-до шэнын 12 (ноябрийн 4).

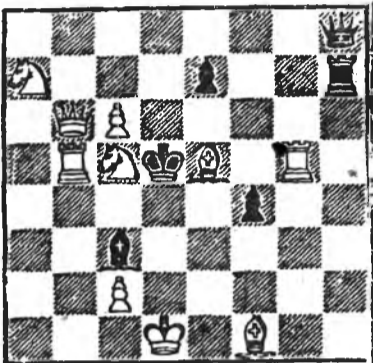
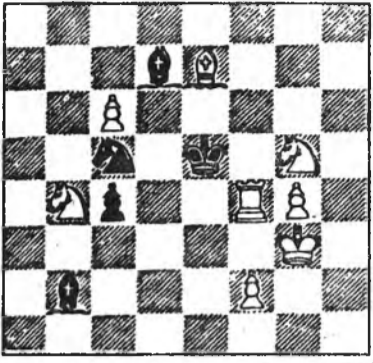
Шарагшан гахай, 8 сагаан мэнгшн, огторгойдо һуудалтай үдэр. Наһа угадхалгын болон буянай үйлэ үйлэдэхэ, худаг малтаха, дасан (дуган) субарга, сэргэ бурхан бүтээхэ, сахюуса хуруулха, хүниие тушаалда дэбжүүлһэн, тухай захиралта тунхаглаха, зарлиг соносхохо, тараг бүрихэ, айраг халааха, сан табиha, эм найруулха, тангариг абалсан, нүхэд болохо, бээе аршаанаар арюудхаха, шажанай һайндэр хэхэ, гүлгэ тэжээхэ, баярта ушараа тэмдэглэн һайндэрлэхэ, тэнгэри тахиха, гүрэм уншуулжа, эльбэ гаргуулха, ехэ хүниие бараалхаха, юрэдөө, буянай, амгаан байдалай хэрэгтэ энэ үдэр һайн. Гэхэ зуура үбшэ аргалжа эхилхэ, һээигэр бүрихэ, нүүхэ, худалдаа наймаа хэхэ, мяха шараха, тоһо, өөхэ хайлууулаха, наһа барагшын хэрэг бүтээхэ, хадаг табиha, бэри буулгаха, түрэ хэхэ, шэрдэг бүрихэ, замда гараха, мал худалдаха мэтын үйлэнүүдые тэбшэлтэй. Энэ үдэр хүнэй үһэ абабал, үбшэн хэжэг хүрэхэ.

Гарагай 1-дэ шэнын 13 (ноябрийн 5).

Сагаан хулгана, 7 улаан мэнгшн, уһанда һуудалтай үдэр. Дасан (дуган), бурхан, ном арамнайлаха, газарай ажал эрхилхэ, гэр байшан бариха, шабар зуураха, замда гараха, бурханда, Наранда, нарада, Газарта, лусуудта мүргэхэ, үүдэ гаргаха, юмэ худалдаха, һамга абаха, бага үхибүү аргалха, эм найруулха, эһээбэри табиha, тараг бүрихэ, айраг халааха, сангарил хэхэ, маанч сахиха, хэшэг далага абаха, лама болохо, мори һургаха, сутлаа зарлаха мэтын үйлэнүүдтэ һайн. Зүгөөр малгай, хубсаһа эсхэхэ, шуһа хааха, мал худалдаха, шэрдэг бүрихэ, мал үүсэлхэ, үхибүү үргэжэ абаха, мориной урилдаанда хабаадаха, хүн дүрсээ алдаха, ехэ уһа гаталха, заһа бариха, һубаг малтаха, мяха шараха, тоһо, өөхэ хайлууулаха мэтын үйлэнүүдые тэбшэгты. Энэ үдэр хүнэй үһэ абабал, һайн байха.

УХААГАА ГҮЙЛГЭЭМ

Эдир багаһаа шатарта дурлажа, наһанайнгаа ута харгыда зохёохы сэдхэхээр энэ наадаңда хандажа, аяар 2784 композици зохёон байгуулһан энэ хүнэй намтар уншагшадта һонирхолтой байха гээд һанагдана.

Карл Артур Куббель (Леонид Иванович Куббель) 1891 ондо Петербург хотодо латыш яһанай бүлэдэ түрэнэн юм. Эсэгынгээ шатар наадахые хаража, юһэ наһатайһаа энэ нааданда шунаад, шатарай композици болон этюдээр (таабари) ехэтэ һонирходог болоһон байгаа. Петербургын газетэ, журналнуудта толилогдодог, ухаагаа гүйлгэжэ, зүб шийдхэбэриень олохо этюдүүдые тэрэ анхаралтайгаар шэнжэлжэ, харюуень эльгээдэг, уданшьегүй өөрөө зохёодог болоо һэн.

Тэрэнэй зохёон композицинууд энэ нааданда дуратайшуулай анхарал мүнөөшье татаһаар. "Шатарай 150 этюд" гэнэн номынь 1925 ондо, "Шэлэгдэмэл 250 этюд" 1938 ондо хэблэгдээ. Шатарай композиторай 500 этюдые

согсолон хэблээдэ бэлтгэнэй наһа бараһан И. Куббелин композицинууд гэнэ ном боложо, 1958 ондо олоной анхарал татаһан юм. Я. Владимирова гэгшэдэй "Физкультура ба хэблэлээр "Леонид Куббель" гэжэ ном 1984 ондо шатарай искусствын жасада ороһон гээшэ.

Уншагшадтай анхара Куббелин этюд дурадхахада, сулуу нааданай бодолгону ухаагаа гүйлгэж шийдхэбэриень орюуень эльгээжэ бай хүлеэнэбди. Энэ этюд ябадалаар мат (мат табиha ёһотой.

РЕДАКЦИНАА: энэ (этюдэй) харюуну болоод үтгэхэ. Зүб хүнүүдэй нэрэнүү толилогдохо.

ҮНГЭТЭ ӨРТЭМСЫН НЬУСАВУУД БАЙЛДААНАЙ ТАЛМАЙ ДЭЭРЭ. НҮҮДЭРНҮҮД

Теннесси (США) штатахи Шайлох гэжэ газарта 1862 ондо Хойто Америкэдэ болоһон граждн дайнай үеын эгээл ехэ байлдаан болоһон юм. Тэндэ 24 мянга гаран хүн алуулһан байгаа. Мүнөө болотороо энэ байлдаанай талмай дээрэ тэрэндэ хабаадагшадтай һүүдэрнүүд ходо ерэжэ байдаг гээд зон'ходо хэлсэнэ. Хоёр үдэр соо болоһон шуһата

тэрэ тулалдаанай газарта эдэ һүүдэрнүүд байлдажа байдаг гэжэ то йронхи нотагуды доогуур хэлсэдэг. Дуулаһан, дүтэ шадар үхэр буунуудай болон жадануудай шархатаһан зоний хашхараан алуулһан хэлсэдэг болоһон хэблэлэ (һонинһо абтаһа).

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Administrative contact information including Editor Ц. Б. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ, Redaction address (670000, Улаан-Үдэ), Phone numbers for various departments, and subscription information.